

شورای سیاست گذاری حوزه های علمیه خواهران

مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

استان مازندران - شهرستان ساری مدرسه علمیه تخصصی الزهرا (سلام الله علیها)

عنوان

معیار و مستندات تکفیر از منظر امامیه ،

معتزله و اشاعره

استاد راهنما

حجت الاسلام و المسلمین دکتر نعمت الله قربانی پطرودی

نگارنده

سمانه قلی پور

سال تدوین

۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

علمیه زواهران

صورت جلسه دفاع

(فایل اسکن شده و پرینت گرفته می شود)

مدیریت حوزه های علمیة خواجهان

تحمیدیه

اللَّهُمَّ أَخْرِجْنِي مِنْ ظُلُمَاتِ الْوَهْمِ وَأَكْرِمْنِي بِنُورِ الْفَهْمِ، اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

وَانْشُرْ عَلَيْنَا خَزَائِنَ عُلُومِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خوارهران

تقدیم

تقدیم به ساحت مقدس حضرت ولی عصر (عج) و محضر ارزشمند پدر و مادر عزیزم به خاطر

همه

تلاشهای محبت آمیزی که در دوران مختلف زندگی ام انجام داده اند و با مهربانی چگونه

زیستن را به من آموخته اند.

به همسر و دختر مهربانم که در تمام طول تحصیل همراه و همگام من بودند.

(۱۴) -----، بحوث فی الملل و النحل. قم: انتشارات موسسه النشر الإسلامی - موسسه الإمام الصادق ع.

(۱۵) شهرستانی، محمد بن عبدالکریم نهاییه الاقدام فی علم الکلام، تصحیح الفرد جیوم، انتشارات مکتبه المتنبی، قاهره، «بی تا»

(۱۶) -----، الملل و النحل، بدران محمد بن فتح الله، چاپ اول، انتشارات الشریف الرضی، قم، ۱۳۷۵.

(۱۷) طباطبائی، محمد حسین، تفسیر المیزان، ترجمه موسوی همدانی، سید محمد باقر، چاپ پنجم، انتشارات دفتر انتشارات اسلامی، قم، ۱۳۷۴

(۱۸) طوسی، نصیرالدین، نقد المحصل: مناظره خواجه نصیرالدین طوسی با امام فخر رازی، چاپ اول، نشر هدی، تهران، ۱۳۹۰

(۱۹) عزیزاده موسوی، سید مهدی، سلفی گری و وهابیت، انتشارات آوای منجی، قم، ۱۳۹۱

(۲۰) فرمانیان، مهدی، مجموعه مقالات کنگره جهانی جریان های افراطی و تکفیری از دیدگاه علمای اسلام، انتشارات دارالاعلام لمدرسه اهل البيت (ع)، قم، ۱۳۹۳

(۲۱) -----، معینی فر، محمد، سلفیه از گذشته تا حال، نشر ادیان (وابسته به دانشگاه ادیان و مذاهب)، قم، ۱۳۹۵

(۲۲) کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، انتشارات دارالکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۶۵

(۲۳) گلپایگانی، سید محمدرضا، نتایج الافکار فی نجاسه الکفار، انتشارات دارالقرآن الکریم، قم، ۱۳۷۲

(۲۴) مشکور، محمدجواد، فرهنگ فرق اسلامی، مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۷۲ش

مطهری، مرتضی، مجموعه آثار استاد شهید مطهری، تهران، صدرا، ۱۳۸۰ش.

منابع عربی

(۲۵) ابن بابویه (شیخ صدوق)، محمد بن علی بن بابویه، علل الشرائع، کتابفروشی داوری، ۱۳۸۶

(۲۶) -----، التوحید، جامعه مدرسین، ایران؛ قم، ۱۳۹۸ق.

- (۲۷)-----، الخصال، ۲جلد، جامعه مدرسين، قم، ۱۳۶۲ ش .
- (۲۸)-----، الهدایه فی الاصول و الفروع، اعتماد قم، ۱۴۱۸ق.
- (۲۹)-----، امالی، کتابچی، تهران، ۱۳۷۶ ش.
- (۳۰) ابن داود حلی، سه ارجوزه در کلام، امامت و فقه، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چ ۱: ۱۳۶۷ ش.
- (۳۱) ابن رشد، الكشف عن مناهج الأدله فی عقائد المله، لبنان، مرکز الدراسات الوحده العربیه، چاپ اول: ۱۹۹۸ م.
- (۳۲) ابن حنبل، احمد، مسند، دار صادر، بیروت [بی تا]
- (۳۳) ابن حزم اندلسی، علی بن احمد، الفصل فی الملل و الاحوال و النحل، تحقیق احمد شمس الدین، بیروت، دارالکتب العلمیه، ۱۴۱۶ق.
- (۳۴) ابن عساکر، تبیین کذب المفتری، دارالکتاب العربی، چاپ سوم: بیروت ۱۴۰۴ق.
- (۳۵) ابن فارس ابن زکریا، احمد، معجم مقایس اللغه، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۴۰۴ ق.
- (۳۶) ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، بیروت - لبنان، دار صادر، چاپ سوم: ۱۴۱۴ ق.
- (۳۷) اشعری، ابو الحسن مقالات الإسلامیین و اختلاف المصلین، آلمان - ویسبادن، فرانس شتاینر، چ ۳: ۱۴۰۰ ق
- (۳۸)-----، الابانه عن اصول الدیان، انتشارات مکتب دارالبیان، قاهره، ۱۴۳۳ ق
- (۳۹) ایجی، میرسید شریف، شرح المواقف چاپ اول، انتشارات الشریف الرضی، انتشارات افست، قم، ۱۳۲۵
- (۴۰) آمدی، سیف الدین، ابکار الافکار فی اصول الدین، انتشارات دارالکتب، قاهره، ۱۴۲۳ق.

- (۴۱) باقلانی، ابوبکر بن طیب، التمهید، به نقل از تحقیقی در مسائل کلامی، السعد شیخ الاسلامی، انتشارات امیرکبیر، «بی تا»
- (۴۲) -----، مناقب الائمة الاربعه، تحقیق سمیره فرجات، بیروت، انتشارات دارالمنتخب العربی، ۱۴۲۲ق
- (۴۳) بغدادی، عبدالقاهر ابن طاهر، الفرق بین الفرق، بیروت، نشرالثقافه الاسلامیه، ۱۹۴۸ م
- (۴۴) -----، أصول الإیمان، بیروت، انتشارات دار و مکتبه الهلال، ۲۰۰۳م
- (۴۵) جوهری، اسماعیل بن حماد، الصحاح تاج اللغة و صحاح العربیّه، احمد عبدالغفور عطّار، چاپ چهارم، بیروت، انتشارات دارالعلم للملایین، ۱۴۰۷ق
- (۴۶) جرجانی، علی، شرح المواقف، قم، انتشارات شریف الرضی، ۱۳۲۵ ق.
- (۴۷) تفتارانی، سعدالدین، شرح المقاصد، قم، الشریف الرضی، ۱۴۰۹ ق
- (۴۸) تفتازانی، معسود بن عمر، شرح العقائد النسفیّه، چاپ اول، مصر، انتشارات مکتبه کلیات الازهریه، ۱۴۰۷ق
- (۴۹) رازی، فخرالدین محمد بن عمر، محصل افکار المتقدمین و المتأخرین من العلماء و الحكماء و المتکلمین، مقدمه و تعلیق سمیع دغیم، بیروت، دارالفکر اللبنانی، ۱۹۹۲م.
- (۵۰) -----، التفسیر الکبیر، چاپ دار احیاء التراث العربی، بیروت ۱۴۱۵ق.
- (۵۱) راغب اصفهانی، ابوالفرج، المفردات فی غریب القرآن، چاپ دوم، تهران، انتشارات دفتر نشر کتاب، ۱۴۰۴ق.
- (۵۲) مفید، محمد بن نعمان، اوائل المقالات، قم، انتشارات المؤتمر العالمی، ۱۴۱۳ق
- (۵۳) -----المقنعه، انتشارات کنگره جهانی شیخ مفید، قم، ۱۴۱۳ق
- (۵۴) -----، اوائل المقالات فی المذاهب و المختارات، تحقیق مهدی محقق، دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۷۲.
- (۵۵) مجلسی، محمدباقر بحار الانوار، بیروت، دارالوفاء، ۱۴۰۳ق
- (۵۶) طریحی، فخرالدین، مجمع البحرین، چاپ سوم، تهران، انتشارات مرتضوی، ۱۳۷۵

(۵۷) طوسی، محمد بن الحسن، تهذیب الأحکام (تحقیق خرسان)، حسن موسوی، انتشارات دارالکتب الإسلامیه، تهران، ۱۴۰۷ق

(۵۸) ذهبی، محمد بن احمد، سیر اعلام النبلاء، بیروت، مؤسسه الرساله ۱۴۱۴ق

(۵۹) شهرستانی، ابوالفتح محمد بن عبدالکریم، نهایه الأقدام فی علم الکلام، بیروت، مکتبه الثقافه الدینیّه، بی تا

(۶۰) شوکانی، ارشاد الفحول، با تحقیق محمد سعید بدری، بیروت، دارالفکر، ۱۴۱۲ق.

(۶۱) غزالی، ابوحامد، احیاء علوم الدین، بیروت، دارالهادی، سال ۱۴۱۲ق.

(۶۲) -----، الاقتصاد فی الاعتقاد، دارالکتب العلمیه، بیروت، [بی تا].

(۶۳) فخر رازی، المحصول، تحقیق: طه علوانی، چاپ اول: جامعه ال سعود، ۱۴۰۱ق

مقالات

(۶۴) ساداتی نژاد، سید محمد، «جریان‌های تکفیری و سوء استفاده از جهاد در فقه روابط بین‌الملل»، در مجموعه مقالات بیست و هشتمین همایش علمی - تحقیقی مذاهب اسلامی، ۱۳۹۵،

(۶۵) شجاعی، احمد، «احباط و تکفیر»، فلسفه، کلام و عرفان، کلام اسلامی، شماره ۶۴، ۱۳۸۶، ۱۱۹-۱۳۵.

(۶۶) علی‌پور، جواد، تأثیر اندیشه‌های ابن تیمیه بر خطوط فکری و خط مشی گروه‌های سلفی - تکفیر، مجله اندیشه سیاسی در اسلام، شماره ۱۲، ۱۳۹۶ش.

(۶۷) کیانی، علی، محکمه تفتیش عقاید، مجله درس‌هایی از مکتب اسلام، شماره ۱۱، ۱۳۴۰ش.

(۶۸) ناصحیان، علی اصغر، «حبط و تکفیر در قرآن (۱ و ۲ و ۳)». قرآن و حدیث، علوم و معارف قرآن، شماره ۱، ۱۳۷۵

منابع نرم افزاری

(۶۹) نرم افزار کلام اسلامی، وبگاه نور

(۷۰) وبگاه کتابخانه مدرسه فقهات: <https://lib.efatwa.ir>

مرکز مدیریت حوزه های علمیّه خواجه نصیر